Nᴇʀ 108.

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 8 *Września v. s.* 1830 *Roku.*

Wiadomości Krajowe.

Sankt-Petersburg dnia 30 sierpnia.

Przez naywyższe ukazy własnoręcznie przez J. C. M. podpisane do Rządzącego Senatu:

Dnia 8 sierpnia, saratowski gubernator cywilny, rzeczywisty radca stanu, Xiążę *Golicyn*, stosownie do swey prośby, od tego obowiązku uwolniony i przyłączony do heroldyi.

Dnia 15 sierpnia, pochodny Ataman byłych w Armii działaiącey półków Kozaków - Dońskich, jenerał-porucznik, *Sysojew*, w nagrodę odznaczaiącey się gorliwości, wzorowego rozsądku w rozporządzeniach i odwagi w rozprawach z nieprzyiacielem, otrzymał z naymiłościwszego nadania 4,000 dziesięcin ziemi, na wieczne i potomne posiadanie.

Dnia 22 sierpnia, członek rządu głównego szkół, rzeczywisty radca stanu, Xiążę *Sziriński-Szachmatow*, mianowany prezydentem komitetu cenzury zagraniczney, z zachowaniem dawnieyszego tytułu i zatrzymaniem pobieranych 4,000 rubli w dodatku do wyznaczeń etatowych cenzury zagraniczney.

Sztabslekarze *Pogorelski*, półku ukraińskiego pieszego i *Jakowlew*, moskiewskiego domu wychowania, mianowani assesorami kollegialnymi.

—Cesarz Jegomość przez naywyższe potwierdzenie w dniu 5 sierpnia przełożenia Nayważszego Synodu, raczył mianować biskupem dyecezalnym penzeńskim, archimandrytę pińskiego klasztoru Zjawienia się Pańskiego, rektora akademii duchowney sankt-petersburskiey, *Jana* i rozkazał wypłacić mu 1,000 rubli prócz zwyczaynego wyznaczenia na wydatki podróżne.

— Cesarz Jegomość w dniu 12 sierpnia nayłaskawiey rozkazać raczył: radcy kollegialnemu, *Kusowowi*, głowie miasta Sankt-petersburga, ze względu na odznaczaiące się zaświadczenie zwierzchności o iego pracach w sprawowaniu swego urzędowania i w ogólności pożyteczną służbę, oświadczyć szczególne J. C. M zadowolenie.

—Ukazy okolne z Rządzącego Senatu.

1.) Dnia 23 sierpnia r. t. z 1go Departamentu, z ogłoszeniem Naywyższego J. C. M. Ukazu do Kapituły, orderow Rossyyskich, datowanego d. 27 lipca w Alexandryi pod Peterhoffem, *względem opatrzenia wszystkich, mianowanych, od dnia wstąpienia* Jego Cesarskiey Mości *na Tron, Kawalerami orderu ś. Anny 4tey klassy za dzieła woienne, nowemi dyplomatami, mianuiąc ich w tych dyplomatach kawalerami tego orderu i stopnia z napisem: za waleczność.*

2.) Dnia 23 sierpnia z 1go Departamentu: *Względem urządzenia w Moskwie wystawy wyrobow fabryk rossyyskich.*

3.) Dnia 23 sierpnia z 1go Departamentu, *o przeniesieniu biskupa penzeńskiego Iryneusza na dyecezyą irkucką z tytułem arcybiskupa i podniesieniu iey do drugiey klassy.*

4.) Dnia 25 sierpnia z 1go Departamentu, *o tém, ażeby od marszałków powiatowych, w sprawach o urzędnikach rozpustnego sprawowania się, potrzebowano opinii przez pośrzednictwo korrespondencyi.*

5.) Dnia 25 sierpnia 1830, z 1go Departamentu, *o tém, że liczącym się w Armii bez obowiązkow, PP. Jenerałom, Sztabs-i-Ober-Officerom, ani wyznaczania kwater, ani opału od obywateli, czynić nie należy.* (*G. S.*)

Orenburg dnia 16 sierpnia.

Epidemiczna choroba, *cholera morbus*, która do nas przeniesiona została z *Azyi śrzodkowey*, a w 1829 r. grassowała w *Orenburgu* i iego okolicach, zwróciła na się staranną uwagę P. Woiennego Gubernatora tuteyszego, Hrabi P. P. *Suchtelena*, celem przedsięwzięcia skutecznych środków ostróżności, tak teraz, iako i na czas przyszły. Na skutek czego, dwie karawany kupieckie, które z *Bucharyi* i *Chiwy* szły do miast: *Troicka* i *Orenburga*, za zbliżeniem się do linii orenburskiey, ku rzekom: *Ajaty* i *Ileku*, zostały w naydogodnieyszych mieyscach zatrzymane, otoczone kordonem woyskowym i okadzane, ze wszelką ustaw kwarantannowych ścisłością.

Dla urządzenia tych kwarantann, karawana troicka, zawieraiąca w sobie około 1000 obładowanych wielbłądów, rozłożyła się w przyzwoitey odległości od linii, nad rz. *Touzaką*; a orenburska, składaiąca się z 3145 wielbłądów i 1200 ludzi, handlarzy bucharskich, z ich czeladzią, zaięła również dogodną pozycyą, nad uyściem rzeczki *Akbutaka*, między ieziorem *Szczuczyie*, a rzeczką *Ilekiem*. Tu umieścili się wszyscy kordonem ociągniętych karawan handlarze, i byli nakadzani razem ze swoiemi towarami, w wielkich kibitkach (iurtach), pożyczonych u Kirgizów, za pośrednictwem Zwierzchników: wschodniey części Kirgizów orenburskich starszego, Sułtana *Dżantiuri Dokihangerowa*, i środkowey Sułtana *Jusuffa Nuraliewa*. Tu pierwszy dopiéro raz Kirgiz-Kaysacy, mieszkańcy step dzikich, mieli czynny udział ku dobru naszemu; łączyli się z rossyską strażą woyskową, i utrzymywali kwarantannowe kordony nasze, na równi z Kozakami orenburskimi, wiernymi Rossyi poddanymi. Całém osadzeniem kordonowém dowodził starszyna woyskowy, *Arżenuchin*.

Malownicze obozów kwarantannowych położenie i samo ich uporządkowanie stawiły widok nader ciekawy i powabny: między kilką set kirgizkich kibitek pilśnianych, otoczonych strażą woyskową i *Kirgizami*, powiewały kosztowne szale tureckie i różne materye iedwabne, kolorów nayżywszych, bez żadnego zepsucia, na otwartém i czystém powietrzu, dla kwarantannowego przewietrzenia. Tu, w bogatych sukniach, przechadzali się roskoszni Bucharowie: iedni pili herbatę, drudzy kurzyli tytuń i bawili się swoim zwyczaiem azyatyckim. Za kordonem zaś woyskowym pasły się liczne stada wielbłądów, koni i tucznych baranów kirgizkich; tu, wespół z rossyyskimi Kozakami uzbroionymi, w wielkiey liczbie chodzili mieszkańcy graniczni i w półdzicy Kirgizowie, ze swoiemi żonami i dziećmi, którzy odnosili znaczne korzyści z przedaży w kordonie zostaiącym Bucharyyczykom różnych artykułów potrzeb i żywności.

Po odbytém kwarantannowém oczyszczeniu, naybogatsza karawana Bucharsko-Chiwiyska weszła na dziedziniec orenburskiego domu zamiennego, dnia 13 sierpnia, sposobem następuiącym:

Na przedzie szli w podartych łachmanach, śpiewaiąc hymn mahometański, derwiszowie bucharscy i chiwińscy, którzy tu przybyli z karawaną, dla odbycia pielgrzymki do *Mekki* i *Medyny*, przez naybezpiecznieysze mieysca dobrze urządzoney Rossyi; za nimi szły dwa działa artylleryi konney, które były na mieyscu kwarantanny.

W towarzystwie oddziału Kozaków, sprowadzonych z kwarantannowego kordonu, i wielu Kirgizów, pod przewodnictwem Sułtana Jusuffa *Nuralіewa*, szła cała bardzo liczna karawana. Tu 3145 wielbłądów, połączonych z sobą sznurkami przewleczonemi przez nozdrze, pod ciężarem swoich iuków, z bogatemi zbytku wschodniego płodami, wyruszyło poważnie do orenburskiego domu zamianowego, długiemi szeregami, wzdłuż lewego stepowego brzegu *Uralu*. Wschodni nasi goście, pysźniąc się bogactwem wschodniego swoiego przemysłu, z azyatycką powagą, siedzieli na pokornych wielbłądach, i z wyraźną niecierpliwością oczekiwali radośnego spotkania swoich spółziomków, na stałe do *Orenburga* mieszkanie zwabionych korzystnemi handlu zamiennego czynnościami; drudzy, bogatsi zpomiędzy nich, towarzyszyli karawanie, na swoich *argamakach* (gatunek koni) tak znaiomych z lekkości swoiey, ale wcale niekształtnych.

To ciekawe i bawiące widowisko ściągnęło wielką liczbę ludu z różnych mieysc, a różnobarwne tłumy ciekawych tych dzieci przyrodzenia, w miarę zbliżania się karawany, zaledwie mogły się mieścić nawet na dachu domu zamianowego.

JW. Orenburski Woienny Gubernator, w towarzystwie bardzo licznego sztabu, przybywszy do kwarantanny, iuż gotowey do weyścia na dziedziniec domu zamianowego, witał stawiących się przed sobą Karawan-Baszów, winszuiąc im szczęśliwego przybycia karawany, a Sułtanowi Jussuffowi *Nuraliewowi*, sprawuiącemu obowiązek rządcy części Ordy mnieyszey, podziękował za uczęstnictwo, iakie miał w utrzymywaniu kordonu kwarantannowego, tak przez siebie samego, iako i przez poruczonych iemu Kirgizów; oraz dawał iemu i obecnym Sułtanom i starszynom do zrozumienia, iak wielkie i stateczne korzyści mogą być Kirgizom zapewnione z przeprowadzania i zachowania karawanów, podczas iścia ich przez stepy, za pośrednictwem dostarczenia zapasów żywności i innych potrzebnych artykułów. JW. Woienny Gubernator radził Sułtanom, ażeby wmawiali swoim Ordyńcóm, iżby przez zachowanie ogólnego porządku i spokoyności, zachęcali Azyatów do czynienia wielkich obrotów handlowych, i częstego przyprowadzania karawan, dla wszystkich dogodnego i korzystnego; gdy tymczasem rabunek idzie na pożytek dla niewielu tylko, niespokoynych, niebezpiecznych i szkodliwych towarzystwu ludzi.

Potém, cała karawana weszła do domu zamianowego, i tu komora orenburska zaczęła przeglądać towary przywiezione. Teraz iuż większa ich część została wysłaną do *Nowogrodu-Niższego*. (*P.P.*)

Królewstwo Polskie.

Warszawa dnia 12 września.

Dnia wczorayszego, iako w doroczną uroczystość Imienin J. C. Wysokości Wielkiego Xięcia ALEXANDRA NIKOŁAJEWICZA, Następcy Tronu, odbyło się solenne nabożeństwo w Kościele Metropolitalnym ś. *Jana*, na którém znaydowały się wszystkie władze kraiowe. Z powodu uroczystości dnia tego, JW. Minister Stanu, Prezyduiący w Radzie administracyyney, dał świetny obiad w pałacu Namiestników Królewskich, a wieczorem dane było widowisko bezpłatne w Teatrze Narodowym, i miasto oświecono.

— JW. Hrabia *Grabowski*, Jenerał dywizyi, Minister Sekretarz Stanu, wyiechał do *Petersburga*.

— Oprócz wymienionych iuż 3ch Professorów Warszawskiego Alexandrowskiego Uniwersytetu, znayduiących się w *Hamburgu* na posiedzeniach Badaczów natury, wyiechał Professor *Szubert*, dyrektor ogrodu botanicznego, iako szczególnie na toż posiedzenie zaproszony. (*G.W.*)

Prussy.

Berlin dnia 9 września.

Cesarsko-Rossyyski Jenerał Feldmarszałek, Hrabia *Dybicz-Zabałkański* przybył z *Petersburga* do tuteyszey stolicy.

Cesarsko-Rossyyski Wice-Kanclerz i Minister spraw zagranicznych, Hrabia *Nesselrode*, przybył z wód w *Czechach* do tuteyszey stolicy. (*G.W.*)

Niderlandy.

Haga d. 24 sierpnia.

J. K. W. Xiążę Oranii z trzema swymi synami, tudzież II. KK. WW. Xiążę *Fryderyk* ze swoią małżonką i córką, i J. K. W. Xiążę *Wilhelm Pruski*, wyiechali dzisia do zamku *Loo*, dla powinszowania Królowi Jmci rocznicy iego narodzin. Rocznica ta była obchodzona równie tu, iak w *Rotterdamie*, przez okazałe illuminacye, i przez okazywanie radości powszechney. (*J.d.S.P.*)

Niemcy.

Gazeta *Düsseldorfska*, w końcu artykułu o uroczystości dnia narodzin Króla Jegomości Pruskiego, we wszystkich miastach prowincyy nadreńskich, mówi, co następuie: „Jakże każdy, zwróciwszy uwagę na Zachód Europy, czuł siebie być szczęśliwym, iż należy do państwa, obdarzonego mądrym rządem prawego i prawowiernego Króla, a potężnego miłością poddanych ku swoiemu Monarsze! Oby Bóg zachował Króla ieszcze na długie lata! Swięty dla nas dzień Jego narodzin był uroczyście obchodzony, nie przez samych tylko bogaczów lub osoby urzędowe, albo takich, którzy się powoduią iakiemikolwiek korzyściami osobistemi, nie! — ale cały naród, wszystkie iego stany, obchodziły dzień narodzin serdecznie ukochanego swego Monarchy. Radość w dniu tym głośno się wydawała, tak wdomach pierwszych urzędników Królewstwa, oraz bogatych obywateli i kupców, iako też w mieszkaniach stanów niższych; wszyscy święcili ten drogi dzień dla nich, w miarę swoiey możności; pobudzająca atoli do tego przyczyna wszędzie iedna i taż sama, to iest: na wdzięczności ugruntowana powszechna narodu miłość ku naylepszemu z Królów, którego tron mocno iest oparty na tey niewzruszoney opoce, ku Monarsze, którego mądrość i sprawiedliwość, mimowolnie, w każdym dobrze myślącym, obudza uczucia serdecznego uszanowania, miłości i wierności. Niech Bóg zachowa Króla naszego ieszcze na długie lata dla kraiu pruskiego!" (*G.S.P.*)

Szwaycarya.

Genewa dnia 12 sierpnia.

Od roku 1827, żaden podróżny nie ośmielił się wchodzić na wierzchołek góry *Mont-Blanc*. Teraz Anglik, P. *Wilbraham*, officer z gwardyi królewskiey, szczęśliwie uskutecznił to śmiałe przedsięwzięcie. Dnia 1 sierpnia, przybył on do *Chamouni*, i uczuł w sobie niepokonaną chęć wniyścia na *Montblanc*. Zpomiędzy 40stu przewodników, tylko 6 odważyło się iść za nim. Dnia 2, o godzinie 7 zrana, wśród iasney pogody, wyruszyli z tego miasteczka, przeszli przez góry lodowe: *Bossońską* i *Takoniecką*, bez pomocy drabiny. Anglik ten nie miał nawet obówia z żelaznemi podkówkami. Ztamtąd przez równiny lodowe, dostali się do skał urwistych, zwanych *Grands-mulets*, i zaczęli się przysposabiać do noclegu. Wielka dzika koza, blizko wierzchołka *Aiguille-du midi*, kilka razy przeskakiwała ze skały na skałę, ponad głowami podróżników i bawiła ich czas nieiaki. Nic nie może bydź bardziey zachwycaiącém nad obraz zachodzącego w tych górach słońca, a potym wschodzącego xiężyca. Cisza tych mieysc odludnych była przerywana tylko szumem spadaiących na dolinę lawin, po lewey stronie naszych podróżników. P. *Wilbraham* na mieyscu swoiego noclegu znalazł trochę wódki, w roku 1827 zostawioney przez podróżnych, którzy się wzbierali na *Montblanc*. Dnia 3, o wpół do trzeciey z północy, z towarzyszami swoimi udał się w dalszą drogę, w którey oddychanie zaczęło być mu trudnieyszém. Po cztero-godzinném na górę wschodzeniu, dobrali się do wielkiey płaszczyzny. Snieg był twardy, lecz przykrey drogi na wierzchołek ieszcze się zostawało na pięć godzin. Musieli wy-

rąbywać stopnie po bokach gór lodowych, maiących spadzistość prawie pionową. P. *Wilbraham* czuł nadzwyczayne osłabienie, które często go zmuszało odpoczywać, ale nie długo, i bez pomocy przewodników, szedł przodem. O godzinie 11, minucie 40, dostawszy się na wierzchołek *Montblanc*, zasnął mocno minut 10. Obudzili go towarzysze, i zaczął się przypatrywać stawiącemu się oczom iego rozległemu obrazowi. Termometr stał na punkcie marznienia. Na wierzchołku postrzeżono latającego motyla. Sam szczyt tey góry ma 120 stop długości, a 50 szerokości. O południu, wędrownicy puścili się w drogę na powrót. Snieg nieco był roztopniał od słońca; bardzo trudną było rzeczą przebrać się przez niektóre rozpadliny. O godzinie 9 wieczorem, P. *Wilbraham* z towarzyszami swoimi szczęśliwie powrócił do *Chamouni*. (*G.S.P.*)

ANGLIA.

Londyn dnia 20 sierpnia.

List Konsula angielskiego w *Algierze*, pod dniem 7 lipca, pisany iest w następuiącém brzmieniu: „Przed poddaniem się miasta, Jenerał *Bourmont* prosił mię, ażebym *w iego imieniu* rozpoczął z Deiem układy względem niektórych ieńców francuzkich; nadto, oświadczył chęć widzenia się ze mną w główney swoiey kwaterze. Ja poczytałem za obowiązek nie przyiąć tych obudwu żądań. Po obiedzie, gdy fortyfikacyą wysadzono na powietrze, Dey przysłał po mnie. Znalazłem go w bardzo wielkiey trwodze, całe miasto było w zamieszaniu, a mieszkańcy, zobaczywszy mię, wołali, ażebym się starał ich uratować. Na iego prośbę, udałem się do Jenerała *Bourmont*, celem dowiedzenia się, na czém się zasadzaią, przekładane warunki. Jenerał mię przyiął bardzo uprzeymie i dał mi słowo honoru, że życie, maiątki i religia mieszkańców będą zupełnie zabezpieczone, ieżeli fortyfikacye i pałace zostaną mu nazaiutrz rano oddane. Szczęściem, Dey zgodził się na to: w przypadku albowiem iego oporu, baterye francuzkie znowu byłyby rozwinęły ogień, a po zdobyciu miasta, nastąpiłby straszny krwi rozlew. Wnocy, z dnia 4 na 5, wszyscy mieszkańcy byli w wielkiém zamieszaniu, dlatego, iż Dey nie mógł ich przekonać, że życie i maiątki ich będą ocalone. Nakoniec, przybiegł do mnie i rzekł: „Jeżeli WPan, iako Konsul angielski, nie zaręczysz tym ludziom tego, iż nie ulegną naymnieyszemu niebezpieczeństwu; będzie niepodobną rzeczą uspokoić ich, i skutki rozpaczy ich mogą być okropnemi; ieżeli zaś dasz im WPan słowo honorowe, uwierzą mu i uspokoią się. Ja natychmiast udałem się do ludu, uczyniłem mu nadzieię moiém zaręczeniem, a tak został przywrócony porządek. Wczora (dnia 6 lipca), na żądanie Deia, znowu miałem z nim układy; prosił mię o dostarczenie śrzodków ku wolnemu wyyściu z *Algieru*, z całym iego orszakiem, złożonym z 81 osób, tudzież o wyświadczenie mu ostatniey przysługi w przyięciu iego maiątku pod swoy dozor. Starałem się uskutecznić te obadwa iego żądania, i Jenerał *Bourmont* przyrzekł zapewnić Deiowi, iak można naywiększe, ułatwienie iego przeiazdu do *Liworny*, dokąd z początku miał zamiar udania się. Wódz naczelny rzeczywiście zwrócił mu większą część iego maiątku. Mam nadzieię, iż rząd odda mi zupełną sprawiedliwość w tém, że umiałem utrzymać honor naszego narodu, kiedy moiemi staraniami potrafiłem Deia ochronić od rozjątrzonych poddanych iego i zapewnić mu bezpieczną opiekę do wyiazdu. Obowiązek sprawiedliwości zniewala mię zaświadczyć, iż Dey, w ciągu wielu lat swoiego panowania, nie splamił się żadnym zbyt okrutnym lub nieprawym czynem. Gdym go odwiedzał, iuż po weyściu Francuzów, zapomniałem, iak zwyczay każe, odpasać moiey szpady, i zacząłem się przed nim uniewinniać, powiadaiąc, iż to moie zapomnienie się wynikło nie z nieuszanowania, lecz iedynie ztąd, iż nie chciało się mi bez szpady pokazywać mnóstwu officerów, którzy się znaydowali na ulicach. Dey odpowiedział, że nie tylko nie uważa siebie za obrażonego, lecz owszem sam chce dać mi oręż, ieszcze przyzwoitszy dla mnie. Poczém, darował mi paradną szablę, z rękoieścią przewyborney roboty damasceńskiey, suto osypaną szmaragdami i rubinami, w pochwie złotey. Wspominam tu o tém, iako o dowodzie wdzięczności i prawdziwey ku mnie przyiaźni Deia, i chętnie wyznaię, iż te iego uczucia poczytuię dla siebie za bardzo pochlebne." (*G.S.P.*)

— *Dnia 21* —

Gazeta *Globe* pisze: „Wybory w Anglii prawie iuż są skończone, i wypadek ich iest wiadomym względnie osób, które zostały obrane na członków Parlamentu. W ogólności, obieraiący więcey, niżeli przedtém powodowali się duchem niezależności; duch atoli stronnictw był słabszym, niż podczas dawnieyszych wyborów. Dlategoto rzeczą iest trudną wykazać, iakim sposobem formuią się stronnictwa w Parlamencie? Do prawdy podobném iest tylko to, iż w nowym Parlamencie Ministeryum teraźnieysze będzie miało prawdziwych stronników mniey, niżeli w dawnieyszym. Jeszcze nie można zgadnąć: azali Ministeryum będzie się starało zawrzeć przymierze z niektóremi Parlamentu oddziałami, lub też przychyli się do członków niezawisłych, i będzie żądało ich pomocy, na tém się zasadzaiąc, że ono tylko takie czyni usiłowania, za które iedynie sam narod będzie wdzięczen, a mianowicie usiłowania, około zmnieyszenia podatków. Ministeryum, tak urządzone, iak dzisieysze, może się utrzymać, tylko przez dzielne starania około odpowiedzenia nadzieiom oyczyzny, przez zmnieyszenie wydatkow i rządność. (*G.S.P.*)

— Gazeta *Globe and Traveller* powiada: „Trzeba sobie przypomnieć, iż przeciwiący się oswobodzeniu katolików za iedną z nayważnieyszych stałego swego oporu pobudkę przytaczaią niebezpieczeństwo, na które kościoł protestancki wystawićby mogła wielka liczba katolików w izbie niższey; też osoby statecznie utrzymuią, że Irlandya, po oswobodzeniu katolików, uyrzałaby w Parlamencie ze stu członków katolickich z pierwszego ogólnego wyboru, któryby po emancypacyi nastąpił. Wypadek bynaymniey nie sprawdził tych przewidywań. Chociaż wybory ieszcze się całkiem nie skończyły; wiadomo atoli, że liczba wybranych z Irlandyi katolików nie przewyższy ośmiu osób, z których tylko 4 zostały mianowane, a z tych ieszcze iedna iuż zasiadała w dawnieyszym Parlamencie. (*J.d.S.P.*)

HISZPANIA.

Madryt dnia 15 sierpnia.

Król potwierdził procedurę w sprawach handlowych, którey proiekt został ułożony na skutek rozkazu J. K. M. i raczył ią podać do wykonania i ogłosić. — Przez postanowienie królewskie zalecono, ażeby ochotnicy królewscy w prowincyach *Biskai*, *Guipuzcoa* i *Alava*, podlegali na przyszłość władzy kapitanów ieneralnych tych prowincyy.

— Gazeta madrycka z dnia 12, w dodatku, na dowod oszczędności zaprowadzoney w woysku; ogłosiła szczegóły wydatku na woysko w roku teraźnieyszym: administracya główna kosztowała: 2,656,147 realow; żołd i utrzymanie woyska 90,171,620 real.; artyllerya, inżenierya i urzędnicy woyskowi 5,192,453 r.; różne wydatki 25,187,384 r.; milicya 1,085,263 r.; wydatki nieprzewidziane 43,571 r.; ogół 124,338,439 realow. (*J.d.S.P.*)

AMERYKA.

Północne Stany-Zjednoczone. Nowy-York, dnia 19 lipca.

Prezydent *Dżakson*, dnia 1 lipca, przybył do *Luiwil* (w obwodzie Kentuki). Po obiedzie udał się do *Narzwil*, towarzyszony przez bardzo liczny zbiór mieszkańców mieskich.

— Donoszą z *Vera-Cruz*, iż tam został aresztowany Wice-Konsul francuzki, za wyrządzoną przezeń krzywdę urzędnikowi państwa. Inni Konsulowie zagraniczni, tam się znayduiący, na skutek tego podali notę naczelnemu wodzo-

wi woysk, w którey się protestuią przeciw temu postępkowi, i domagaią się uwolnienia Wice-Konsula francuzkiego, lub wyjaśnienia przyczyn wzięcia go pod straż. Wódz naczelny woysk odpowiedział, iż go kazał uwolnić, ale Konsul sam tego nie przyiął. (*G. S. P.*).

Wyspa Kuba.

Dzienniki północno-amerykańskie udzielaią następuiących wiadomości z *Hawanny*, pod dniem 26 czerwca: „Prawie całe 2,000 woyska, które znowu przybyły z *Kadyxu*, zostały rozłożone wewnątrz wyspy; skąd wnieść można, iż nie ma nawet ani mowy o wyprawie przeciw *Mexykowi*. (*G. S. P.*)

Rio-Janeiro dnia 13 czerwca.

Gazeta *Diario Fluminense*, w numerach z dnia 3 i 4 czerwca, ogłosiła rapport ministra marynarki, podany dnia 25 maia Izbie Deputowanych, z którego się okazuie, że rząd ma postanowienie utrzymywać flottę, złożoną z 2 fregat, 7 brygow lub korwet, 6 sznerow, i 6 statkow przewozowych; liczba maytków zamierzona iest do 2000 ludzi. W numerach teyże gazety z dnia 5, 7 i 8 są umieszczone proiekta, podane izbie deputowanych przez margrabiego *Barbacena*, ministra skarbu, a których celem iest urządzenie mennicy, długu publicznego i bankow. (*J.d.S.P.*)

GRECYA.

Od granic tureckich d. 9 sierpnia.

Kuryer grecki, pod dniem 13 lipca, między innemi, zawiera następuiące wiadomości: „P. *Zamado* iest mianowany prezydentem Senatu, na mieysce P. *Sissini*; Senator Andrzey *Metaksa* nadzwyczaynym Kommissarzem Peloponezu; P. *Leukopulo* dyrektorem mennicy, P. *Stamo Serafim* gubernatorem cywilnym obwodów: Mikromaniskiego, Emvlakiońskiego i Andruckiego, a P. Demetryusz *Zankopulo* Gubernatorem cywilnym Kalamaty i Nissy. Dnia 9 lipca, w Eginie dało się uczuć lekkie trzęsienie ziemi. Z Kandyi donoszą: dnia 5 lipca, okręty francuzkie ukazały się przed wyspą, celem przełożenia rozeymu. Grecy i Turcy zaraz się nań zgodzili, ale ostatni naruszyli go w mieście *Heraklium*, wyciąwszy kilkunastu Greków. Pomimo to iednak, Grecy statecznie zachowuią rozeym, i z porady komendantów, którzy przyięli na siebie pośrzednictwo, przestali na zaniesieniu prośb. Admirał Hrabia *Heyden*, który dnia 1 lipca wypłynął z Poros na morze Baltyckie, przed odiazdem, darował na dóm sierot w Eginie 140 piastrow hiszpańskich. *Kuryer grecki* wspomina z wielką czcią o cnotach tego wodza. Na żądanie prezydenta, ustanowioną została kommissya z lekarzy i farmaceutow, w celu chemicznego wyśledzenia wód mineralnych na wyspie *Termii* (Kitnos), ieszcze w starożytności znaiomych. Tey kommissyi doniesienie o leczącey mocy wód wspomnianych iest bardzo zadowolaiące. Teraz są przedsiębrane śrzodki do odwiezienia tam chorych, oraz dla przygotowania gościom spokoynych mieysc pobytu i innych wygod.

W *gazecie powszechney* umieszczony iest następuiący list z *Monachium*, pod datą 19 sierpnia: „Wiadomości z Grecyi, otrzymane tu przez *Triest* i *Liworną* są wcale pomyślnieysze od dawnieyszych. Lubo Rząd czuie niedostatek pieniędzy, wynikaiący po części z pomnożenia urzędów i rozdzielenia sił, przez co Rząd w wielu rzeczach zostaie ścieśnionym; w wewnętrznych atoli prowincyach Grecyi, dała się postrzedz wielka czynność, i w miastach handlowych przemysł i handel wzmaga się. Grunta w Peloponezie, teraźnieyszey wiosny, były po większey części uprawione. Doliny pod *Patras* i *Pamizus* w Messenii przyniosły obfite żniwo, które, podług wyrachowania, było dostateczne do wyżywienia nie tylko samey prowincyi, lecz i kilku wysp. W twierdzy Ateńskiey znaydowało się ieszcze nieco Turkow, ale spokoynie żyli z Grekami, zaymuiącymi miasto i okolice. Mianowaney przez Prezydenta Rządowey kommissyi do Attyki, w końcu czerwca codziennie oczekiwano w *Atenach*. Z Eubei zaczęło się przesiedlanie Turków. Wielu Idryotów, Ipsaryotów i cudzoziemców przybyło do miast tey wyspy, celem kupienia od Turków domow, gruntow i stad. Liczne kupna były uczynione ze znacznym zyskiem, który w dalszym czasie ieszcze się powiększy.

— W teyże gazecie umieszczono następuiący list z *Ankony*, pod dniem 11 sierpnia: „Sprawa Greków, która niedawno obudziła powszechny interess, teraz mieysca ustąpiła wzięciu *Algieru*, — wypadkowi zaymuiącemu całą Europę. Wszyscy Grecy czekaią rozstrzygnienia losu swoiego. Hrabia *Kapodistrias* nigdy nie miał między swoimi rodakami tak wielkiego wpływu i władzy, iak teraz. Bezwarunkowie się iemu poddali i ściśle spełniaią iego rozkazy, chociaż nawet wiedzą, iż Prezydent pod żadnym warunkiem nie będzie Głową Rządu, a tylko czeka wprowadzenia nowey administracyi, iżby się usunąć od spraw greckich. Formowanie flotty i woyska idzie spiesznie. Wnet Grecy będą mogli wystawić 35,000 armii regularney.” (*G. S. P.*)

TURCYA.

Od granic tureckich d. 10 sierpnia.

Ostatnie z Albanii wiadomości bynaymniey nie są tak pomyślnemi, iak ie pierwey podawano. Wielki Wezyr ieszcze żadnego z zamierzonych przezeń krokow pomyślnie nie uskutecznił; ogłoszona zupełna amnestya została bez żadnego skutku. Basza Skutaryyski, który okazał był skłonność poddania się iemu, i iuż przesłał Seraskierowi warunki, pod któremi chciał opuścić stronę powstańców, niespodzianie i nagle odmienił swóy zamiar, i znowu stawi zawziętym Sułtana nieprzyiacielem. Mówią, iż przekładali mu przyiaciele, ażeby zbytecznie nie polegał na obietnicy *Reszyda-Baszy*, który, chociaż może mieć zamysł honorowy, nie będzie atoli mógł zasłonić go przeciw zemście Sułtana. Tymczasem, w Albanii zaburzenie, coraz bardziey się rozszerza, pod naczelnictwem trzech hersztów, maiących w swym ręku zupełną władzę, a podług okoliczności zmieniaiących między sobą główne dowództwo. Wszyscy się biorą do oręża, a kto nie przechodzi na stronę powstańców, iest uważany za nieprzyiaciela.

Konstantynopol, dnia 10 sierpnia.

W Okręgu tossiyskim*) niedawno były dosyć znaczne zaburzenia. Buntownicy, zrabowawszy wiele wiosek, oddali ie płomieniom. Zdaie się, iż w tey krainie znowu powstali stronnicy Janczarów. Trzech wspomnianego okręgu obywateli zostało w tey stolicy poymanych i dnia 31 lipca ukaranych śmiercią. Przyczyną zaburzenia były nadto wielkie podatki, ustanowione przez *Musselina Sangarskiego*. Korpus wyższego przeciw Tossianom *Musselina Katasmunigskiego*, złożony z 800 ludzi, cały pobity tak, iż się zostało tylko 30—40 żołnierzy. *Sadik-Effendi* dzisia wyiechał z nadzwyczaynemi poruczeniami do Bagdadu. Dnia 6 t. m. Poseł angielski, na prywatném posłuchaniu u Sułtana, złożył mu nowy list wierzytelny od Króla Jegomości *Wilhelma IV*. (*G. S. P.*)

*) *Tak nazwany od miasta* Tossia, *leżącego w odległości 30 mil od brzegow morza* Czarnego, *w obwodzie Synopskim.*

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.
Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK

Wilno dnia 8 Września v. s. 1830 roku.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Samowładnącego całą Rossyą etc. etc. etc.

2 Pozew przed Sąd Komissyi na urządzenie interessow Xiążąt Radziwiłłow N a y w y ż s z ą wolą ustanowioney z instancyi Ur. Izydora Salmonowicza Generalnego massy po Xięciu Dominiku Radziwille pozostałey Prokuratora; stosownie do uprzednio wynoszonych pozwow, dekretow Sądu Komissyi, i na ostatek dekretu tegoż Sądu w roku teraźnieyszym *dnia 21 iulii* zapadłego adcytacyą uznaiącego, podaie się wszystkim lokatorom i nabywcom dóbr Rubieżewicz a mianowicie *1mo* UUr. Stanisławowi Miecznikowiczowi Lidzkiemu, Ignacemu Starościcowi Łopotom sukcessorom zeszłego Adama Grafffa Łopota. *2do* Xaweremu Obuchowiczowi byłemu Prezydentowi Sądu Głównego Mińskiego 2go Departamentu i nabywcy iego schedy Ignacemu Paszkowskiemu byłemu Poruczn. Woysk Polskich. *3tio* Franciszkowi Kozakiewiczowi Komornikowi Mozyrskiemu, i nabywcy iego schedy Michałowi Walickiemu Komornikowi Powiatu Mińskiego, po zeyściu którego nieletnim iego dzieciom, w owdowiałym stanie pozostałey żonie; oraz ich opiekunowi Haydukiewiczowi mieszkańcowi miasta Mińska. *4to* Julii z Sławińskich matce, Tadeuszowi synowi i Rozalii córce Osipowiczom zeszłego Franciszka Osipowicza Szambellana sukcessorom z dokładem ich opiekunow, posiadaiącym schedy z exdywizyi Rubieżewickiey, tak wydzieloną dla zeszłego ich oyca; iakoteż z nabycia od Ur. Tadeusza Jezierskiego Komornika W. Xstwa Littgo i Karola Lichodzieiewskiego a tymże samym Tadeuszowi Jezierskiemu i Karolowi Lichodzieiewskiemu, iako samym aktorom tychże sched. *5to* Antoniemu Pruszyńskiemu Podkomorzemu Mińskiemu iako sukcessorowi i posiadaiącemu schedę w Rubieżewiczach po zeszłym Stanisławie Bohuszewiczu Nadwornym Sowietniku, a także posiadaiącemu drugą schedę od Klimaszewskich; a również Dominikowi Sędziemu Granicz. i Józefowi Assesorowi Sądu Niższego Słuckiego Klimaszewskim, iako samym aktorom. *6to* Janowi Bykowskiemu byłemu Marszałkowi Powiatu Wieliżskiego, maiącemu wydzieloną schedę w Rubieżewiczach, i także nabywcy schedy od Stefana Bykowskiego Chorążego Mińskiego iak również temuż Stefanowi Bykowskiemu Chorążemu iako aktorowi; a iakiegobądź imienia Jałowieckiemu Rotmistrzowi Powiatu Słonimskiego zastawnemu tych obu sched od Marszałka i Chorążego Bykowskich possesorowi. *7mo* Xiędzu Antoniemu Matkiewiczowi Proboszczowi Kościoła i Plebanii Rzymsko-Katolickiey w Rubieżewiczach. *8vo* Karolowi Wendorfowi Łowczemu Inflantskiemu aktorowi wydzieloney schedy w Rubieżewiczach, a Józefowi Wendorfowi teyże schedy tradycyynemu possesorowi. *9no* Józefowi Sokołowskiemu Porucznikowi Woysk Polskich, Józefowi Rahozie Deputatowi Wileyskiemu aktorom sched wydzielonych w Rubieżewiczach, a Józefowi Porębskiemu Komornikowi Powiatu Rosieńskiego nabywcy tychże obu sched. *10mo* Janowi Regentowi Gran. Nowogrodz. oycu, Xaweremu synowi i Rozalii córce Turskim, Rafałowi Puszkinowi Sędziemu Graniczn. Nowogr. aktorom sched wydzielonych w Rubieżewiczach, a Michałowi Kołłątaiowi Rotmistrzowi Mińskiemu nabywcy pomienionych sched, od Turskich i Puszkina, a także temuż Kołłątaiowi maiącemu własną w tychże Rubieżewiczach wydzieloną schedę. *11mo* Pawłowi Komornikowi Chełmskiemu oycu, Henrykowi i Julianowi synom Chocianowskim aktorom schedy w Rubieżewiczach, a Felixowi Korczycowi Porucznikowi Woysk Rossyyskich tradycyynemu teyże schedy possesorowi. *12mo* Michałowi Bykowskiemu Porucznikowi Woysk Rossyyskich, Reginie z Jadcewiczow Brzozowskiey Kolleskiey Assesorowey i iey potomstwu z dokładem opiekunow, Józefowi Gieryngowi, Macieiowi Gruszewskiemu, Ignacemu Roszkowskiemu byłemu Sędziemu Granicz. Mińskiemu; aktorom sched w Rubieżewiczach wydzielonych, a Symonowi Dziawgowi nabywcy tychże pięciu sched od Bykowskiego, Brzozowskiey, Gierynga, Gruszewskiego i Roszkowskiego, zaś Janowi Wolskiemu włościaninowi Marszałka Sliznia w assystencyi iego pana, także nabywcy części gruntow i łąk ze schedy Roszkowskiego od Dziawgi, oraz temuż samemu Roszkowskiemu, w części niewyprzedaney schedę swą posiadaiącemu. *13tio* sukcessorom zeszłego Józefa Korbuta byłego Marszałka Nowogródzkiego, to iest: Kornellemu Korbutowi synowi Chorążemu Nowogródzkiemu i dalszemu iego rodzeństwu posiadaiącym schedę z exdywizyi w dobrach Rubieżewiczach. *14to* Stanisławowi Łopotowi Miecznikowiczowi Litewskiemu maiącemu wydzieloną schedę w Rubieżewiczach, a iakiegobądź imienia Obuchowiczowi Kapitanowi, i Justynowi Bykowskiemu Marszałkowi nabywcom w części teyże schedy od Łopota. *15to* sukcessorom Andrzeia Zbaraszewskiego, Maryi matce, Józefowi, Ignacemu, Piotrowi synom, Monice i Teofili córkom Zbaraszewskim, Anieli z Pawlikowskich matce, Ewie Ludwice córce Kotowskim, w assystencyi ich opiekuna Stanisława Piotrowskiego Adwokata Sądu Głgo Mińskiego, Franciszkowi i Antoninie z Kotowskich Jakobińskim, Karolowi Mińkowskiemu Pułkownikowiczowi, Ludwikowi Klukowskiemu Regentowi Ziem. Mozyrskiemu, aktorom sched w dobrach Rubieżewiczach; a Józefowi Baranowskiemu byłemu Porucznikowi Woysk Pols., iako nabywcy tychże pomienionych sched od Zbaraszewskiego, Kotowskich, Mirkowskiego i Klukowskiego. *16to* Karolowi Kosobuckiemu. *17mo* Jerzemu Bułhakowi Rotmistrzowi Nowogrodz. *18vo* Maryannie Adamowiczowey Porucznikowey byłych Woysk Polskich w assystencyi iey opiekuna Antoniego Mackiewicza Sędziego Gran. Nowogr. administruiącego schedą teyże Adamowiczowey. *19no* Sukcessorom Kazimierza Turowskiego posiadaiącym wydzieloną schedę w dobrach Rubieżewiczach, a Januszowi Bykowskiemu byłemu Porucz. Woysk Pol. zastawnemu teyże schedy possesorowi. *20mo* Alexandrowi i dalszym braciom Karnerom maiącym w Rubieżewiczach wydzieloną schedę; a Stanisławowi Karpowiczowi nabywcy teyże schedy. *21mo* Michałowi i Wiktoryi z Mierzeiewskich Czarnockim Sęstwu Granicz. Słuckim maiącym schedę wydzieloną w Rubieżewiczach; a Janowi Baranowskiemu maystrowi byłey fabryki sukienney nabywcy teyże schedy od Czarnockich, i ra-

zem maiącemu w tychże Rubieżewiczach wydzieloną schedę własną. *22do* Jerzemu Dworzeckiemu Bohdanowiczowi Rotmistrzowi Nowogr. aktorowi; a Andrzeiowi Cwirkowi nabywcy teyże schedy: *23tio* Dyonizemu Rakuzie byłemu Sędziemu Ziem. Grodzień. *24to* Janowi Zmaczyńskiemu. *25to* Józefowi Rakowi aktorom sched w Rubieżewiczach; a Xaweremu Kozakiewiczowi Komornikowiczowi iako nabywcy schedy od Józefa Raka. Naostatek *26to* Starozakonnym Leybie Giecowiczowi. *27mo* Ickowi Izraelowiczowi; i *28vo* sukcessorom Morducha Leyzerowicza cyrulika, Szmuyle Matysowi Zylbergowi, posiadaiącym wydzielone schedy przez exdywizyą w dobrach Rubieżewiczach. Których to wszystkich powyżey wyrażonych lokatorow i posiadaczow dóbr pomienionych Rubieżewicz; Generalny Prokurator massy, odwołuiąc się do punktow apellacyynych od dekretu Sądu Exdywizorskiego w roku 1816 iunii 15 dnia w tychże dobrach Rubieżewiczach ogłoszonego, i do wynoszonych iuż nieiednokrotnie żałob, oraz dalszych dowodow w sprawie okazać się maiących *pozywa o to*: zeszły Adam Graf Łopot pomimo liczne łaski doświadczane od zeszłego Xięcia Dominika Radziwiłła, otrzymał był, i tę powolność że mu tenże Xiążę zadeklarował przedać dobra Rubieżewicze, po opłaceniu regularnym umówioney za dziedzictwo tych dóbr summy; i w takim względzie dał polecenie byłemu swemu plenipotentowi Zaleskiemu zawrzeć z tymże Grafem Łopotem potrzebne opisy. Plenipotent były Xięcia Dominika Radziwiłła Zaleski zawieraiąc w tym porządku wzaiemne dokumenta, wziął od tegoż Grafa Łopota w roku 1808 ianuar. 9 datowany tegoż roku marca 7, w Sądzie Głównym Mińskim 2go Depart. aktykowany na rzecz tegoż Xięcia Radziwiłła dokument assekuracyyny; którym pomieniony Graf Łopot za dziedzictwo dóbr Rubieżewicz ugodziwszy się summę 1,200,000 złotych polskich, po strąceniu za dożywocie i poszliny summy 500,000 złotych; resztę złotych 700,000, obowiązał się opłacić dwóma ratami, pod warunkiem ieżeliby niezapłacił, odpadnienia od prawa wieczystego, i nabycia tychże dóbr Rubieżewicz. Poźniey tenże Graf Łopot w skutek wydanego od siebie powyższego dokumentu summy umówioney za dziedzictwo dóbr Rubieżewicz niezapłacił, poszlin do skarbu należnych niewniosł, i podług własnego opisu od nabycia tychże dóbr na zawsze odpadł, o co gdy zrobił się spór w Sądzie Głównym Mińskim 2go Departamentu, tenże Departament prawo oryginalne na dobra Rubieżewicze, i dokument assekuracyyny oryginalny, od tegoż Łopota na rzecz Xięcia Radziwiłła złożone, i nieuskutecznione w Sądzie swoim zatrzymał, i stronom niewydawał; Rząd zaś Gubernski Miński po podaney od Xięcia Dominika Radziwiłła skardze w r. 1809 xbra 11 dnia uczynionym postanowieniem i danym Ukazem Ziemskiemu Mińskiemu sprawnikowi przedpisał; że dobra Rubieżewicze iako po nieuskutecznieniu przez Grafa Łopota wydanych dokumentow niepowinny być podawane w posiadanie tegoż Łopota, lecz powinny zwrócić się do dziedzica aktualnego tych dóbr Xięcia Dominika Radziwiłła. Po takim niedotrzymaniu przez Łopota własnych opisow i odpadnieniu od nabycia Rubieżewicz; wyszły potym N a y w y ż s z e Imienne Ukazy: 1szy 1810 februar. 26 nakładaiący zaprzeczenie na dobra Xięcia Dominika Radziwiłła, 2gi 1810 7bra 24 zalecaiący rozciągnąć sekwestr na wszystkie dobra tegoż Xięcia, 3ci 1811 9bra 16 przedłożenie Ministra Skarbu za N a y w y ż s z y m Rozkazem dane ogólny sekwestr na wszystkie dobra Xięcia Dominika Radziwiłła uznaiące, 4ty 1812 februar. 9 Rozkaz N a y w y ż s z y aby wszystkie dobra Radziwiłłowskie wzięte zostały pod zawiadywanie skarbowe, i 5ty 1813 marca 22 dnia Rozkaz Głównokomenderuiącego Grafa Kutuzowa Smoleńskiego, aby wszystkie dobra Radziwiłłowskie były wzięte pod sekwestr, i przepisuiący iż wszystkie dokumenta i akta na też dobra po dacie ogłoszonego sekwestru poczynione są nieważne. Gdy w takim stanie znaydowały się interessa Xięcia Dominika Radziwiłła, a dobra Rubieżewicze z powodu nadeyścia przedaży do skutku i niewydania prawa z Departamentu, w ciągłym dziedzictwie tegoż Xięcia zostawały; podług zaś powyższych Ukazow ogólnie na wszystkich dobrach Radziwiłłowskich rozciągnięte trwały zaprzeczenia i sekwestr; wtedy w roku 1810 xbra 23 dnia w Aktach Ziemskich Mińskich Graf Łopot uczynił oświadczenie, iż oddaie pod exdywizyą między swoich kredytorow summę iaką rozumie być sobie należną z massy Xięcia Dominika Radziwiłła. Lecz przy czynieniu tegoż oświadczenia zamilczał o tym, iż pretensya o iakiekolwiek summy do massy Xięcia Dominika Radziwiłła regulowana iest mylną, gdy massa tegoż Xięcia z powodu wielu zawinień samego Łopota, i różnych za iego opłaconych długow znaczne na nim policza należności; a druga pretensya, o dożywocie na Rubieżewiczach po zeszłey iego śmierci zgasła. Więc gdy po takim oświadczeniu w Sądzie Głównym Mińskim 2go Depar. o naznaczenie exdywizyi z kredytorami Łopota złożyła się sprawa, od Xięcia Dominika Radziwiłła przedstawiano, iż exdywizya maiątku Rubieżewicz za długi Łopota, iako dziedzicznego tegoż Xięcia następować nie może, a summa żadna ani z dożywocia ani z tranzaktow o nabycie tych dóbr zawieranych nienależy i nieudowodniona, a zatym uprzednio w Sądzie właściwym rozpoznaną być powinna. Jakoż Sąd Głny Miński dekretem Remissyynym dnia 19 apryla 1811 r. zapadłym przeznaczył Sąd Exdywizorski, i onemu rozpoznać też wszystkie kwestye poruczył. Od iakowego dekretu remissyynego Xiążę Dominik Radziwił oświadczył apellacyą, lecz gdy ta z powodu nieznaydowania się iego w kraiu, i zostawania wszystkich dóbr w wiedzy skarbowey popartą być niemogła w czasie takim to iest *dnia 15 7bra 1811* roku zjechał się do dóbr Rubieżewicz dziedzicznych, Xięcia Dominika Radziwiłła, i obiął te dobra w swoie zarządzanie. Od Sądu Exdywizorskiego w Rubieżewiczach w skutek Remissy na pierwszym zaraz terminie dopraszano się o rehabicyą dla Xięcia Dominika Radziwiłła do dóbr Rubieżewicz, lecz tenże sąd dawszy rezolucyą że tey kwestyi natychmiast rozstrzygać nie może, zawiesił onę do pryncypalnego wyroku, a tymczasem dobra Rubieżewicze oddał w administracyą Ur. Kozakiewiczowi, przeznaczył na wszystkich kredytorach Łopota komportacyą i zjazd powtórny swego Sądu do dnia *21 iunii 1812 r.* odłożył. Następnie w r. 1812 zdarzona woyna i nayście do Rossyi woysk francuzkich zatrzymały bieg po wszystkich iurydykcyach, w r. 1813, zaszła śmierć Xięcia Dominika Ra-

dziwiłła, w r. 1814 februar. 24 wyszedł N a y w y ż s z y ukaz dobra dziedziczne oddaiący Xiężniczce Stefanii Radziwiłłównie, przydaiący dla niey opiekunow, i na rozsądzenie wszystkich interessow Radziwiłłowskich i urządzenie dóbr wyznaczaiący iednę tylko Komissyą, w r. 1815 apryla 4 wydany został drugi N a y w y ż s z y Ukaz mianuiący Członkow do teyże Komissyi, w r. 1816 iunii 14 wydany został trzeci N a y w y ż s z y Ukaz aby wszystkie sprawy tyczące się interessow i dóbr Radziwiłłowskich nie gdzie indziey były rozsądzane tylko od Komissyi na interessa Radziwiłłowskie wyznaczoney, i aby do tey ze wszystkich innych sądownictw były odesłane. Naostatek w tymże roku augusta 6 dnia została Naywyżey zatwierdzona dla Komissyi organizacya. Pod czasem więc zaszłych takich Ukazow, gdy ogólnie wszystkie dobra były pod zaprzeczeniem; gdy Xiężniczka Stefania zostawała w nieletności i pod opieką; a na rozsądzenie wszystkich interessow iuż była wyznaczona Komissya, która iedna miała tylko prawo decydować i rozbierać sprawy tyczące się massy; wyznaczony Sąd Exdywizorski w Rubieżewiczach nie był władnym żadnych stanowić wyroków: pomimo to iednak tenże Sąd Exdywizorski nie maiąc prawa, i niewolnie odbywaiąc swoie czynności w maiątku massy Rubieżewiczach w r. 1816 iunii 15 dnia ogłosił oczywisty wyrok; którym kwestyą wniesioną od Xiężniczki o rehabicyą tych dóbr usunął, prawo na też dobra kondycyonalnie wydane nieuskutecznione intromissyą i opłatą poszlin niewsparte przez Łopota z racyi niezapłaconey summy odstąpione przez Rząd Gubernski Miński skassowane, a przez Sąd Głny Miński 2go Depar. zatrzymane i w oryginale nie wydane od dziedzictwa Xiężniczkę usunąwszy dla Grafa Łopota utwierdził, od drugiey natury maiątkow nie mało ziemi zaiął, za intraty niewolnie wybierane, dopełnione szkody i dezolacye bonifikaty niesądził; summy za aktorstwo niedopłacone, udzielnie za obligami zeszłemu Xięciu wydanemi, i przelanemi należne za iuramentami osób niebędących w sprawie w równey klassie z innemi Łopota kredytorami położył, i ledwo małą część piaskow i wydmow, własnego maiątku Xiężniczki Rubieżewicz dla iey wydzielił; a znaczną część summy nieulokowaney zostawił, fundusz niebyły Kościołowi Rzymskiemu nadał, intraty przez possesorow, Administratorow i siebie partycypowane zakrył, i tym sposobem niemaiąc żadney do wdawania się w interessa radziwiłłowskie władzy dziedziczny maiątek Xiężniczki za długi obce, Łopota rozdzielił, salaria nad prawo wybrał; poszliny do opłaty rozłożył; a na ostatek do wybrania poszlin i salaryow schedę wydzieloną w administracyą oddawszy na lat kilka intrat pozbawił, i innych wiele uciążliwości dopełnił: od iakowego to exdywizorskiego dekretu założona apellacya przed Sąd Głny Miński 2go Depar. dopuszczoną została. Gdy zaś z powodu Naywyższych Ukazow dzieło całe po exdywizyi Rubieżewickiey z Sądu Głgo Mińskiego odesłane zostało na rozsądzenie do Sądu Komissyi Radziwiłłowskiey i po kilkokrotnych w oney wyrokach uznaną została adcytacya wszystkich lokatorow i possesorów dóbr tychże Rubieżewicz; przeto Prokurator uskuteczniaiąc tenże wyrok Sądu Komissyi i powołuiąc wszystkich tychże lokatorow i nabywcow do iednoczasowey w Sądzie Komissyi rozprawy *nadewszystko żąda* przyznania dóbr Rubieżewicz własnością massy Grafow Vitgensztein w całey ich obszerności, dobroci i wszelkich własnościach; przez dekret Sądu Exdywizor. 1816 iunii 15 dnia niewolnie z massy Xiężniczki odiętych i rozdzielonych. Sądzenia natychmiast tychże dóbr Rubieżewicz wolnego obięcia na rzecz massy tychże Grafow ze wszelkiemi zabudowaniami i przynależytościami z pod czyiey bądź possesyi, i władania w każdym upatrzonym czasie z pomocą władzy wykonawczey. Decydowania powrótu na rzecz massy wszelkich intrat i dochodow na wszystkich lokatorach z wydzielonych im sched od czasu obięcia wybieranych, i do tego celu wyznaczenia potrzebnych aktow. Skassowanie pretensyi Grafow Łopotow i ich kredytorów do massy o summy za dożywocie Rubieżewicz iako ze śmiercią samego Łopota zgasłe, i inne z powodu zawieranych o dobra Rubieżewicze dokumentow roszczone; ze względu wielu należnych summ massie od tegoż Grafa Łopota i zapłaconych za iego długow. Sądzenia szkod, strat z okazyi rozdziału tegoż maiątku po nie powrótu wziętych poszlin i saliariow oraz wszelkich kosztow, wskazanie inekwitacyi do wszelkich obżałch osobistych maiątkow gdziekolwiek będących, oraz tego decydowania co w czasie sprawy obszerniey i przez szczegół dowodzono i proszono będzie. Pisan z wolną poprawą r. 1830 iulii 29 dnia.

Drukować pozwolono, Wilno d. 2 września 1830 roku, Cenzor Jan Bärkmann.

P o z e w.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.

2 Urodzonym Luizie z Graffow Monzów Eckartzbergowey i iey substytuowanemu Plenipotentowi Notaryuszowi Mitawskiemu Steymanowi, Karolinie z Grothussow pierwo Bistramowey Maiorowey, a teraz Pułkownikowey Albrychtowey, Eleonorze Grothussowey Kapitanowey, Adolfowi Bistramowi Marszałkowi powiatu Upit., Xiędzu Jerzemu Urnikowiczowi Plebanowi Brunowiskiemu, nieletniemu Fromholdowi i Adolfowi Bistramom synom, Alexandrze Bistramównie córce, sukcessorom po zeszłey Teofili z Hahnów Bistramowey przy assystencyi opieki, sukcessorom Xiędza Szarkiewicza Plebana Kryniczyńskiego, sukcessorom Heykingowey Maiorowey woysk Rossyyskich, Wilhelminie z Sackienów Fietingoffowey Pułkownikowey przy assystencyi opieki, Janowi Düsterlho Staroście, Dawidowi Dombrowskiemu, Alexandrowi i iego żonie Dorocie z Bistramow Szylingow Kapitan. woysk Polskich, sukcessorom Notaryusza Kościelnego Mitawskiego Wilamsona, Michałowi Hrabi Tyszkiewiczowi Prezessowi Granicznemu Gubernialnemu, Janowi Paniewskiemu, Bistramowey Pułkownikowey przy assystencyi Sowietnika Rządu Kurlandzkiego Kleyna wdowie po Teodorze Autonowiczu Bistramie, Karolowi Finkowi Kapitanom woysk Rossyyskich, Xiędzu Konradowi Szulcowi, oraz dalszym pretensorom maiącym, czy to obligi Jerzego Maiora woysk Pruskich, czy to Adolfa Marszałka Upit., czy to Alexandra Porucznika woysk Ross. Bistramow, pozew przed Sąd Taxatorsko-Exdywizorski, na maiątek Dauzogiry, przez Remissę Sądu Ziemskiego Pttu Upitt, w roku idącym

miesiąca iunii dnia zapadłą naznaczony, do następnego przypaduienia w mieście Poniewieżu wedle dekretu odkładowego, pierwszo-zjazdowego iulii 26 dnia w tymże maiątku Dauzogirach ogłoszonego na dzień 3go septembra tego 1830 roku lub w każdym innym czasie, z powództwa urodzonego Alexandra Bistrama Porucznika woysk Rossyyskich i Kawalera, wynosi się mianowicie o to: żałłcy dellator od czasu iak został dziedzicem maiętności Dauzogir, nie szczędził pracy i starania, aby długi ieszcze z antecessorskiego zawinienia wynikłe, powinną odbierały satysfakcyą: świadkiem tego są opłaty procentow i kapitałow, świadkiem tego są wykupione obligi, i dalsze dowody, iakie w swoim czasie przedstawione zostaną; lecz zbieg krytycznych okoliczności, zniżona cena produktow, nieurodzaie, iakich żałłcy delator doświadczał, nieustanna choroba przez lat kilka włościan, a ztąd drogocenna Kuracya, i dalsze smutne dla żałłgo Dellatora wypadki, groźny w przyszłości przedstawiały widok, aby podniesiona massa procentowa, nie zwiększyła zawinionych kapitałow, a ztąd nie zatamowała realnym wierzycielom powinney satysfakcyi; dla tego więc żałłcy dellator lękaiąc się wyiaśnionych następstw, lękaiąc się wyrzutow wierzycieli, iż opóźnionemi kroki przyprowadził ich zawinienia do szczupleyszey hipoteki, nie mógł trafnieyszego znaleść sposobu nad iednoczasowe powołanie wszystkich, i ogłoszenia taxy i exdywizyi maiąku Dauzogir — w tym więc celu zapisał w aktach Ziemskich pttu Upitt. w roku 1830 maia 3 dnia oświadczenie i po wyniesieniu żałob w Sądzie Ziemskim Upitskim, tegoż roku miesiąca iunii dnia remissyyny, a przeznaczaiący Sąd Taxatorsko-Exdywizorski maiętności Dauzogir uzyskał dekret, za którym w dniu 26 iulii pierwszy zjazd, przeznaczaiący komportacyą 11 augusta, a oczewistą rozprawę w mieście Poniewieżu dnia 3 septembra, nastąpił, stosownie zatem maiąc się żłłcy dellator tak do Remissyinego, iako też pierwszo-zjazdowego dekretu powołuie wszystkich wierzycieli do iednoczasowey, ostateczney rozprawy i następne zakłada prośby: Rozebrania wedle prawa i dowodow wszelkich kredytorskich stosunkow, z daniem baczności na opłatę procentow lub zmnieyszoną ilość kapitalną, w[illegible] poszczególnionych kwitow, albo też poczynionych na obligu adnotacyy, po zamknięciu rekognicyi pretensyow wierzycielskich usatysfakocyonowania onych przez taxę wieczystą, iakza antecessorskie zawinienia, w ocence ziemi dania baczności na dobroć ceny, i bliskie miast portowych położenie. Na pretensye nie stawaiących kredytorów, zapisania amissyi i wolną eliminatę wniesionych do intabulacyow obligow, dozwolenia teyże eliminaty ze wszystkiemi dalszemi inskrypcyami, iakie iuż usatysfakcyonowane zostały, z wyliczeniem expensow na tych osobach, które do tey pory należney nie dopełniły eliminaty, przychodzącym po lokacyą w stopniu sukcessyynym, nie wprzódy użyczenia satysfakcyi, aż póki pewny do następstwa stopień dowodami sprawdzony nie zostanie, co się do wszyskich, a mianowicie do sukcessorow Xiędza Szarkiewicza odnosi, — co do obżałowaney Wilhelminy z Sackienow Vietyngofowey, o reprodukcyą testamentu, zeszłey Agaty z Bistramow Sackienowey, przez który ta się nie zawodna wykryie prawda, iż procent tylko wspomnioney Vietyngoffowey należy, a sama summa kapitalna, przy maiątku Dauzogirach pozostać powinna, iakowa iuż okoliczność manifestem w Ziemstwie Upitskiém w roku idącym miesiąca iunii 19 dnia czynionym, wyrażoną została, — w razie nie złożenia tego tranzaktu, o przyięcie w tém świadectwa wiadomych tey rzeczy osób i wolną adcytacyą, — o bliższość do dowodu i odwodu, oraz dalsze prożby, iakie w przewodzie sprawy przedstawione zostaną, z wolną tey żałoby poprawą.

Roku 1830 augusta dnia Woźny świadczę, iż kopie tego pozwu zgodne z autentykiem, na herbowym papierze pisane w sprawie W. Alexandra Bistrama Porucznika woysk Rossyyskich i Kawalera iedną,—2 dnia W. Eleonorze Grothuzowey Kapitanowey w maiątku Gieduciach drugą, JW. Adolfowi Bistramowi b. Marszałkowi pttu Upit. i nieletnim Adolfowi i Fromholdowi Bistramom, Alexandrze Bistramównie sukcessorom zeszłey Teofili z Hanuow Bistramowey dnia 4 w maiątku Dauzogirach — Trzecią 2 dnia Xiędzu Jerzemu Urnikowiczowi Plebanowi Brunowiskiemu w Brunowiszkach — Czwartą dnia 4 W. Janowi Düsterlho Staroście w maiątku Dauciszkach — Piątą 4 dnia Dawidowi Dombrowskiemu w maiątku Borkłoyniach — Szóstą 2 dnia Alexandrowi i Dorocie z Bistramow Szylingow Kapitanow woysk Polskich, w maiątku Pomuszu — Siódmą 4 dnia JW. Michałowi Hrabi Tyszkiewiczowi Prezesowi Gubernial. Granicz. w maiątku Birżach — Ósmą 2 dnia Janowi Paniewskiemu w folwarku Sznurkiszkach — Dziewiątą 4 dnia Karolowi Finkowi Kapitanowi woysk Rossyyskich w maiątku Hermaniszkach — Dziesiątą Xiędzu Konradowi Szulcowi w Birżgayle wszystkim oczywisto w ręce — Jedynastą dnia 5 JW. Luizie z Graffów Monzów Eckarbergowey i iey substytuowanemu plenipotentowi Notaryuszowi Miławskiemu Steymanowi, Karolinie z Grothussow pierwo Bistramowey, a poźniey Albrychtowey Pułkownikowey sukcessorom Xiędza Szarkiewicza Plebana Kryniczyńskiego, sukcessorów Steikingowey Maiorowey woysk Rossyyskich,—Wilhelminie z Sackienow Vietyngoffowey Pułkownikowey, przy assystencyi opieki, sukcessorom Notaryusza Kościelnego Mitawskiego Wilemssona, JW. Bistramowey Pułkownikowey, przy assystencyi Sowietnika Rządu Kurlandzkiego Kleyna, iako niemaiącym w tey Gubernii osiadłości do drzwi sądowych w Poniewieżu przybiłem, wszystkim o rozprawie przed Sądem Taxatorsko-Exdywizorskim w mieście Poniewieżu w dniu 3 septembra zapowiedziałem i dla wiadomości dalszych pretensorow, takowy pozew do gazety Kuryera Litewskiego zamieścić postanawiam.

Józef Urbanowicz Woźny Pttu Upit.

Roku 1830 miesiąca augusta 7 dnia przed aktami Grodzkiemi Pttu Upitskiego stawaiąc obecnie Woźny, rellacyą tego pozwu urzędowie zeznał.

Swiadczę Grodzki Pttu Upit. Regent Piotr Mickiewicz.

Drukować pozwolono. Wilno dnia 28go września 1830 roku. Cenzor Jan Bärkmann.

Wilno dnia 8 Września v. s. 1830 roku.

Do Dzierżawy.

1 Rząd CESARSKIEGO Uniwersytetu Wileńskiego podaie do publiczney wiadomości, że przez licytacyą w tymże Rządzie odbyć się maiącą w dniach 8, 14 i 30 stycznia przyszłego 1831 roku, oddawać się będą we 25 letnią dzierżawę, maiątki Dowgierdziszki i Mieżany w powiecie Oszmiańskim, Symoniszki i Kowale w Zawileyskim, Russota w Grodzieńskim, Komarow w Wołkowyskim i dobra Bezdzież w Kobryńskim powiecie położone. Wilno roku 1830 dnia 5 września.

Sekretarz Felix Mierzciewski.

Podrady.

1 Litewsko-Wileńska Izba Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza: iż w niey będą się odbywały powtórne targi, pierwszy 11, drugi 16 i trzeci 18 dnia następniącego mca septembra, na zrobienie dla Szawelskiego, Oszmiańskiego, Święciańskiego, Widzkiego i Kowieńskiego mieskich szpitalow tuteyszey gubernii kuchennych i stołowych sprzętow, tudzież na dostawę do nich drew i swiéc. Azatem życzący podiąć się takowey dostawy zechcą przybydź do Izby pomienionych dni podczas posiedzeń z dostatecznemi ewikcyami, gdzie objawione będą kondycye kontraktu.

Непременный Членъ Коллежскій Ассесоръ и Кавалеръ Петръ Клейстъ.

Секретарь Иванъ Солиманн.

Начальникъ Стола Губернскій Секретарь Андржеевскій.

1 Na dostawę prowiantu dla woysk Litewskiego oddzielnego korpusu, w Wołyńskiey Gubernii, w następuiącym 1831 roku, nazuaczone w Wołyńskiey Izbie Skarbowey targi 6, 7 i 10, przetargi 11, 12 i 13 dnia listopada teraźnieyszego roku. Teraz, dla zdarzonych okoliczności, pomienione targi i pierwszy przetarg, odbędą się w tychże dniach; poślednie zaś dwa ostateczne przetargi, odłożone do 17 i 18 dnia tegoż listopada; iakowe też i odbędą się w teyże Izbie wyrażonego czasu. O czem polowa Prowiancka Kommissya Litewskiego oddzielnego korpusu, ninieyszém uwiadamia.

4 Klassy Skrebicki.
6 Klassy Bułatowicz.
7 Klassy Kabijowski.
9 Klassy Bielajew.

Publiczna przedaż.

1 Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż za przysądzone przez rezolucyą Rządzącego Senatu z żydow Meiera Sadowskiego i Mowszy Owsieiowicza, uzyskanie, z powodu wziętych przez nich u Kommissyoniera Liberycha na dostawę w 1812 roku furażu srebrem 4,016 rubli 5 kop. przedawać się będzie w tymże Rządzie, z publicznego targu, opisane u Meiera Sadowskiego fundum, zawieraiące się w drewnianym domie z przybudowaniami i ruchomością, nayduiące się w Słuckim powiecie w miasteczku Cimkowiczach, ocenione 804 rubli 30 kop. assygnacyami. Jakowego fundum szczegółowy inwentarz z ocenką objawiony będzie kupuiącym przy targach; za czém życzący kupić oznaczone fundum, powinni przybywać do tego Rządu na targi na terminach: pierwszym 15 września, drugim 15 października, a trzecim i ostatecznym 15 listopada teraźnieyszego roku. Sierpnia 31 dnia 1830 roku.

Sowietnik Czerniajew.
Sekretarz Jan Zaborowski.
Gubernialny Sekretarz Łaski.

Ogłoszenie Literackie.

1 Z pod prassy drukarni CESARSKIEGO Uniwersytetu wyszła *druga poprawna edycya* dzieła pod tytułem: *Grammatyka języka niemieckiego* ułożona przez Alberta Lidla.

Xiążka ta w pierwszey iuż edycyi przez Fakultet etyko-filologiczny uznana za *pożyteczną we względzie naukowym*, powtórnie zaś przeyrzana i w wielu mieyscach sprostowana *poleconą została przez Komitet szkolny do użycia po szkołach Powiatowych i Gimnazyach;* ztąd więc wydawca bierze pochop do zalecenia iey chcącym obeznać się z zasadami Grammtyki tegoż języka, iako dzieło *naydokładnieysze ze wszystkich, które w tym rodzaiu wyszły z druku dla użytku Polaków.*

Th. Glücksberg Xięgarz i Typograf CESARSKIEGO Wileńskiego Uniwersytetu.

Wolno drukować, 17 sierpnia 1830. Michał Oczapowski.

Exdywizya.

Sąd Taxatorsko-Exdywizorski maiątku JW. Justyna Abramowicza Chorążego b. PtuWileyskiego zawiadamia wszystkich iego kredytorów, i pretensorów iż dekret oczywisty w ninieyszey sprawie ustanowiony w dniu 9 teraźn. mca septembra in fundo maiętności Rymdziun w powiecie Wileńskim położoney, ogłoszonym zostanie. Dat w Rymdziunach sept. 5 dnia 1830 r.

Ziemski Wileń. Prezydent Gasper Horr...wski.

Regent Marcelli Talat.

Obwieszczenie.

1 Niżey podpisany w imieniu własnym i dalszych sukcessorów zeszłey z tego świata JW. Anny z Morykonich Jeleńskiey Starościney Sachowickiey, celem ułatwienia drogą pokoiu wszelkich pozostałych po niey interessów, ma honor upraszać wszystkich kredytorów i pretensorów teyże JWney Jeleńskiey Starościney, ieżeli są iacy, aby raczyli stosunki swoie uproszonemu od nas Adwokatowi Sądu Głgo W. Dominikowi Szklennikowi mieszkaiącemu w mieście Wilnie na ulicy Sawicz w domu W. Romanowskiego do dnia 15 mca oktobra teraźnieyszego roku objawić. Datt roku 1830 7bra 5 dnia.

Benedykt Piętkiewicz Marszałka Pt. Wilen. i Kawaler.

Wolno drukować, w Wilnie września 1830. Michał Oczapowski.

Poprawa pomyłek.

W Pozwie Prokuratoryi Radziwiłłowskiey po Kredytorow Adama Łopota należy poprawić: *na stronicy 1szey w wierszu 7* zamiast Miecznikowiczowi Lidzkiemu, *Litewskiemu. Na*

teyże stronicy w wierszu 10 od końca Mirkowskiego, *Minkowskiego. Na stronicy 2giey w wierszu 44* z powodu nadeyścia. *niedóyścia. Na teyże stronicy w wierszu 64*, po wyrazach Xięcia Dominika Radziwiłły, *Sąd Exdywizorski.* Naostatek *na stronicy 3ciey wiersz 5 od końca pozwu*: po nie powrótu, *poniesionych* powrótu; wskazanie, *wskazania.*

Oświadczenie.

1 Oświadczenie wespół z manifestem, imieniem Kupca Wileńskiego Berki Aronowicza Łapa, na kupcow Królewieckich Wólfa Manheymera i kompanisty onego Rahana, w rzeczy o to: iż starozakonny Szawel Wólf Pinchasowicz, obywatel Kowieński, powierzył obżałt. Manheymerowi i Kahanowi znaczną ilość żyta, i kiedy ten Szawel Wólf był winien żałtcemu dellatorowi talarow pruskich 5:5 złotych 4, zaassygnował rzeczony Szawel Wólf do obżałtch Manheymera i Kahana, ażeby wypłacili dellatorowi należne te talarow 515 złotych 4, które powinni byli obżałtni opłacić, z przyczyny utrzymywanego u siebie żyta tegoż Szawela Wólfa — Lecz kiedy obżałtni Manheymer i Kahan, nie tylko za rzeczoną assygnatą talarow pruskich 515 złotych 4, nieopłacili delatorowi, do tego ieszcze, zatrzymali wexel i dokumenta delatorskie, roszcząc pretensyą do dellatora, iakby o należne obżałt. Manheymerowi i Kahanowi talarow pruskich 2020, a tak dellator przymuszony będąc odbierać swóy wexel i dokumenta, musiał za napastną tą pretensyą obżałtch Manheymera i Kahana dać im gotowemi talarow 900 i ieszcze do tego assygnatę, czyli dokument na rubli srebr. 820 kopieiek 60, wydał obżłtnym z terminem opłaty dnia 6 9bra 1830 roku, i w tym celu obżałtni wydaliście delatorowi dokument kwietacyiny — Jednak co do pretensyi delatorskiey do obżałtch, o należność za assygnatą Szawela Wólfa talarow pruskich 515 złtch 4, które obżałtni powinni byliście opłacić delatorowi, dotychczas nieopłaciliście i opłacić niechcecie — Przeto delator zapowiada, że za powyższą assygnatą wymożoną za napastną pretensyą, wydaną przez delatora obżałtnym Manheymerowi i Kahanowi na rubli srebr. 820 i kopieiek 60 z terminem opłaty w roku idącym 9bra 6 powinien sobie odtrącić talarow pruskich 515 złotych 4 z procentem za lat kilka; więc tym samym obżałtnym za takową assygnatą nic do opłaty nie należy, i ażeby nikt rzeczoną assygnatę od dellatora obżałtnym wydaną niekupił i nie nabywał, że o powrót oney, czyli unikczemnienie krokiem prawnym dochodzić będzie; tym czasem obżałch Manheymera i Kahana manifestuie. Roku 1830 augusta 19 dnia. Berka Aronowicz Łapp.

Roku 1830 mca septembra 1 dnia, po nastałey w Magistracie Wileńskim rezolucyi, przed aktami miasta Wilna stawaiąc obecnie Star. Berko Aronowicz Łapp, takowe oświadczenie wpisać do protokułu potocznego podał — o czém i że iest wpisano świadczę. Ignacy Misiewicz.

Dozwala się drukować. Wilno 1830 d. 4 września. Cenzor L. Borowski.

Ogłoszenia po raz 2gi i 3ci.

Podrady.

2. Od Komitetu za Naywyższym rozkazem w mieście Wilnie do administracyynych rozporządzeń budowy drogi bitey od Kowna do Dünaburga ustanowionego, ninieyszym ogłasza się, iż w tymże Komitecie będzie się odbywać licytacya w dniach 10, 11 i 12 teraźnieyszego miesiąca września, na wzięcie wykonania robót na drodze Chaussé w Stacyi od Janowa do Pogiełoży. Życzący zakontraktować takowe roboty zechcą przybydź na powyższe termina do tegoż Komitetu z dostateczną kancyą, w którym o warunkach przedsięwziąć się mającey entrepryzy zawiadomieni zostaną. Datt roku 1830 miesiąca września 4 dnia.

Wileński Wice-Gubernator Aktualny Radca Stanu i Kawaler *Listowski.*

---

2. Ryzki Ekonomiczny Komitet dróg kommunikacyi niniejszym wzywa życzących z należytemi ewikcyami do targów w nim w dniach 9, 10 i 11 przyszłego września odbywać się mających, na przewózkę do śluzów Nr. XIV, XVI i XVII w V Dyrekcyi Windawskiey wodney kommunikacyi gliny, do każdego po 11 sążni kub. z terminem do 15 stycznia przyszłego 1831 roku; przy których targach okazane będą i kondycye.

Za Sekretarza *Masłow.*

---

2. Ryzki Ekonomiczny Komitet dróg kommunikacyi niniejszém wzywa życzących podjąć się dostawy do robot V Dyrekcyi Windawskiey wodney kommunikacyi robotników, potrzebnych w czasie zimowym, od 15 oktobra tego roku do 15 apryla przyszłego 1831 roku codziennie, cieśli do 100; parobków do 200, kowalów do 10 ludzi i więcey, wypalaczów podług jednodziennej proporcyi do 300; jakowi życzący zechcą przybywać na targi w tym Komitecie w dniach 9, 10 i 11 września odbywać się mające z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami; przyczém będą oświadczone i kondycye.

Za Sekretarza *Masłow.*

---

2. Ryzki Ekonomiczny Komitet dróg kommunikacyi niniejszém wzywa życzących z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami do targów w nim, w dniach 15, 16 i 17 przyszłego września odbywać się mających, na dostawę do zimowych robót w IV Dyrekcyi Windawskiey wodney kommunikacyi, zaczynając od 15 oktobra tego roku, różnego rodzaju robotników, a mianowicie: parobków w ogólności do 60 t., cieśli do 6000, kowalów do 1,500, opalaczów do 200, dziesiętników ciesielskich co miesiąc po 5 ludzi, i koni do odlewu wody do 12,000; kondycye zaś tey dostawy mają bydź oświadczone przy tychże targach.

Za Sekretarza *Masłow*

---

2. Ryzki Ekonomiczny Komitet dróg kom-

2. Ryzki Ekonomiczny Komitet dróg kom-

munikacyi nininieyszém wzywa życzących z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami do targów w nim, w dniach 10, 11 i 12 przyszłego miesiąca septembra odbywać się mających na dostawę 8 łodek do V Dyrekcyi robót Windawskiey wodney kommunikacyi, do dnia 1go lutego następującego 1831 roku, ze wzięciem za mnieyszą cenę od ofiarowaney, a mianowicie: za 4ry łodki w średzinie długości, 2 sążni, szérokości 4 stopy, a głębokości 1½ stop z cztérma każda wiosłami, po 181 rubli 24 kop.; a za 4ry łodki w średzinie długości 1½ sążni, szérokości 3 stopy, a głębokości 1¼ stop z dwóma wiosłami po 159 rubli 16 kop. za każdą.

Za Sekretarza *Masłow*.

2. Ryzki Ekonomiczny Komitet dróg kommunikacyi niniеyszém wzywa życzących z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami do targów w nim, w dniach 11, 12 i 13 przyszłego miesiąca septembra odbywać się mających, na dostawę do robót IV Dyrekcyi Windawskiey wodney kommunikacyi dla mieszania przez maszyny wapna i gliny dla zrobienia massy na cegły hidrauliczne, i dla rozcierania ich po wypaleniu, do dnia 15 oktobra teraźn. roku codzień od 4rech do 50 koni ze wzięciem za cenę mnieyszą od objawioney już na mieyscu robót po 1 rub. 75 kop. za zmianę. Warunki zaś na tę dostawę mają bydź okazane przy tychże targach.

Za Sekretarza *Masłow*.

Publiczna przedaż.

2 Wileńska Mieyska Policya, podaie do publiczney wiadomości, iż w dniach 22, 23 i ostatecznie 24 teraźnieyszego miesiąca będzie się przedawało w Sądownictwie teyże Policyi z publicznych targow fortepiano, po cudzoziemcu Gircie pozostałe, ocenione przez ocenszczyka 225 rubli assygnacyynych; życzący więc kupić takowy instrument zechcą na oznaczone termina iawić się. Septembra 3 dnia 1830 roku.

Inspektor A. Makarewicz.
Suchocki Radca honorowy.
Regestrator Franciszek Chłosewicz.

2. Od Wileńskiey Izby Skarbowey ogłasza się: iż na przedmiot uzyskania liczącego się na Obywatelach Bortkiewiczach do funduszu Edukacyynego remanentu procentowego i penowego, za posiadanie przez nich majątku Pojeznickiego Pelikany, do 22,996 rubli 61¼ kopieyki srébrem nagromadzonego, przedaje się z publicznego targu majątek ich Polesie, w powiecie Zawileyskim położony, zawierający w sobie podług ostatniey rewizyi 98 mękkiey płci dusz; życzący zatém kupić ten majątek, zechcą przybywać do tey Izby dla targów na terminy naznaczone w dniach: pierwszy 19go, drugi 20go teraźnieyszego septembra, a trzeci ostateczny we trzy miesiące od dnia pierwszego wydrukowania, które poźniey nastąpi w Sankt-Petersburskich lub Moskiewskich Gazetach. Dnia 5 września 1830 roku.

Podskarbi Gubernialny *Lega*.
Naczelnik Stołu Jan *Abramowicz*.

2. Mohilewska Izba Powszechney Opieki ogłasza, że w niey przedawany będzie za cztéry miesiące od poźnieyszego wydrukowania w gazetach obwieszczeń, za uchybieniem terminu, majątek nieruchomy obywatela Józefa Malinowskiego w powiecie Klimowickim we wsi Tichaniczach 45 dusz płci męzkiey ze wszelką do nich przynależnością.

Kollegialny Sekretarz *Sofronowicz*.

2. Mohilewska Izba Powszechney Opieki ogłasza, iż w niey będzie przedawany za cztéry miesiące, licząc od poźnieyszego wydrukowania w gazetach tego ogłoszenia, nieruchomy majątek, za uchybieniem terminu, obywatelki Eufrozyny Osmołowskiey w powiecie Klimowickim, we wsi Cerkowiszczu 50 dusz płci męzkiey ze wszystkiemi przynależnościami, oceniony podług dziesięcioletniey średniey 13,200 rubli. Sekretarz Michał *Sofronowicz*.

2. Mohilewska Izba Powszechney Opieki niniеyszém obwieszcza, iż będą odbywać się targi na dostawę dla jego zakładów, od 1go stycznia 1831 do 1go stycznia 1832 roku różnych zapasów jakoto: świeżego mięsa wołowego, łoju, mydła, świéc, oleju, mąki pszenney 2go gatunku i żytniey, krup owsianych i gryczanych, siana, owsa, płótna koszulowego i podszewkowego, dymki grubey, sukna fabrycznego granatowego, drew, i t. d. wzorowie na summę 16,000 rubli, również na oddanie oczyszczenia kominów i prywetów, tudzież na podjęcie się dostarczenia medykamentów dla chorych od 1go marca 1831 do tegoż dnia 1832 roku; zatém życzący z pewnemi ewikcyami mają stawić się dla targów na terminy w dniach 7, 10 i 13 listopada teraźnieyszego 1830 roku.

Sekretarz Sofronowicz.

2. Od Witebskiey Izby Powszechney Opieki niniеyszém ogłasza się, iż w niey będzie się przedawać z publicznegó targu majątek nieruchomy: obywateli powiatu Połockiego Szulakiewiczów, folwarku Haliczyna wioski Dziegotl..., w którym teraz istotnie liczy się 18 męzkiey i 17 żeńskiey płci dusz, z ich majątkiem i z ziemią, oceniony podług 10-letniey intraty z rocznego dochodu, 4,810 rubli, za nieopłatę długu tey Izbie 3,324 rubli z przypadającemi procentami; o terminach zaś targów będzie ogłoszono osobno. Sekretarz *Bachałowicz*.

Uwiadomienie.

2 W sklepie ubogich, w domie Towarzystwa Dobroczynności znaydują się do sprzedania oprócz sukna i samodziału z rękodzielni domowey, baia w różnych kolorach; kołdry z dobrey wełny ze szlakami, w różne dessenie kolorowe i zupełnie białe; a także wata, któréy gatunek i czystość oddawna znane są w mieście tuteyszém. Wszystkie towary przedaią się po cenie znacznie zniżoney.

Przytém uwiadamia się, że ieśliby kto miał potrzebę szycia bielizny cieńkiey lub grubey, wywlekania na tiulu i roboty paciórkowey; niemniey przędzenia lnu, robienia pończoch i darcia piór; wszystko to ułatwionem mieć może za małą nagrodę.

Wolno drukować, Policmeyster Chrząstowski.

Kocz do sprzedania.

2 Swieżo sprowadzony kocz fabryki War-

szawskiey, odznaczaiący się szczególną robotą, w naynowszym guście, iest do sprzedania; życzący go nabydź, mogą się dowiedzieć o cenie w Typografii Th. Glücksberga.

Wolno drukować. Policmeyster Chrząstowski.

Włoczęga.

2 Od Litewsko-Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięty w tuteyszey gubernii w Brzeskim powiecie za nieokazanie na piśmie świadectwa, człowiek imienia, nazwiska i mieysca urodzenia niepamiętaiący, na mocy Opinii Rady Państwa 22 marca 1828 roku Naywyżey utwierdzoney oddany pod sąd tuteyszego grodzkiego sądu, a ieśli się nieokaże do kogo przynależącym, tedy na mocy 14 punktu teyże Opinii przeznaczono z opisaniem przymiotow iego wydrukować ogłoszenia w gazetach obu stolic i w Kuryerze Litewskim. Przymioty iego: wzrostu 2 arsz. 3¼ wier., twarzy podługowatey śniadey, nosa ostrego, oczu szarych, włosow na głowie i brwiach światłorusych, ma w prawym boku łamania, lat od urodzenia 18. Sierpnia 27 dnia 1830 roku.

Sekretarz i Kawaler Tadeusz Afanasowicz.

Sąd Exdywizorski.

2 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na domierzenie satysfakcyi wierzycielom JW. Marcina Ważyńskiego b. Marszał. pttu Oszmiań. przez Sąd Główny Wileń. 2go Depar. wyznaczony, w skutek obwieszczenia dnia 1 praesen. podanego, i nazaintrz w Ziem. Wileń. zeznanego, na dniu 28 teraźnieyszego msca do maiątku tegoż Marszał. Ważyńskiego Piktuszy w powiecie Oszmiań. sytuowanego zjechawszy; iurydykcyą swoię ufundował. O czém interessowane strony przez ninieyszą awizacyą zawiadamia.

Prezydent Ziem. Rossieński Stanisław Olechnowicz.

Exdywizor Konstanty Masłowski.

Exdywizor Ignacy Billewicz.

Deputat ze strony duchowney X. Jan Nepom. Kundzicz.

Licytacya.

3 Magistrat Miasta Wilna, do licytacyi na wypuszczenie domow Nechisow za bramą Rudnicką pod N. 1191 i Opitzow na Zarzeczu pod N. 566 położonych, od dnia 29 teraźnieyszego miesiąca septembra w arendę, z powodu nieiawienia się w termina uprzednio opublikowane ambientow, dopiero powtórne, a mianowicie 6, 9 i 10 teraźn. mca septembra przeznaczywszy, o tem życzących wziąć te domy w arendę, przez ninieyszą awizacyę uwiadamia. Roku 1830 septembra 2 dnia.

Marcin Straus Burmistrz M. W.

Kazimierz Degutowicz Regent M. W.

Przedaż publiczna.

3 Od Witebskiey Izby Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się, iż w niey przedawać się będzie murowany dwupiątrowy dom bez ziemi Witebskiego mieszczanina Hirszy Urjewa oceniony 2100 r. za niepłacenie długu tey Izbie 1996 r. 58¼ kop. z procentami ile się naliczy, a o terminach targowych osobno się doniesie.

Sekretarz Bachałowicz.

---

3 Od Witebskiey Izby Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się iż w niey przedawać się będzie murowany dwupiątrowy dom z budynkami na dziedzińcu bez ziemi Witebskiego mieszczanina Berka Bruka oceniony 2,225 rubli assygn. za niepłacenie długu tey Izbie 2,565 r. ass. z procentami ile się naliczy; a o terminach targowych osobno się doniesie.

Sekretarz Bachałowicz.

---

3 Od Witebskiey Izby Powszechney Opieki ninieyszém ogłasza się: iż w niey przedawać się będzie z publicznego targu murowany o dwóch piątrach dom zmarłego Witebskiego kupca Fedora Borunowa z dalszém zabudowaniem murowaném i drewnianém, ziemią i fruktowym sadem, oceniony 3,382 rub. assyg. za niepłacenie długu tey Izbie 3,400 r. z procentami ile się naliczy; o terminach zaś targow osobno się doniesie.

Sekretarz Bachałowicz.

---

3 Mohilewska Izba Powszechney Opieki wzywa do siebie życzących. dla kupna z publicznego targu oddanego na ewikcyą za uchybieniem terminu przez obywateli Ignacego, Fortunata, Marcina i Felixa Brzozowskich nieruchomego maiątku ich, Babinowickiego powiatu we wsiach: Owczynkach 27 i Lepieszynie 48 w ogóle 69 rewizyynych męzkiey płci dusz, z całą siemienistością, maiątkiem i przynależytościami, na terminy teraźnieyszego 1830 roku decembra 1szy 2go, 2gi 5go, i trzeci ostateczny 8go dnia.

Sekretarz Sofronowicz.

Uwiadomienie.

3 W drukarni W. Zawadzkiego wyszło z pod prassy dziełko pod tytułem: *Krótkie uwagi nad pomorkiem bydła rogatego.* Dziełko to, — podaiące sposoby zapobieżenia zarazie bydlęcej, która niekiedy, pustosząc chlewy włościan i obory pańskie, tak okropny cios pomyślności rolnictwa zadaie, — przez Radę Sankt-Petersburską Lekarską w roku 1829 w ięzyku rossyyskim wydane zostało.

Niżey podpisany tłumacz i wydawca mniema, iż przełożeniem go na ięzyk polski, wszystkim właścicielom dóbr ziemskich i gospodarzom prowincyi tuteyszey, istną uczynił przysługę.

Życzący korzystać ze śrzodkow przez Rząd dobroczynny, w tey mierze przedsiębranych, dziełka tego dostać mogą w *Wilnie* w Redakcyi Kuryera Litewskiego, a *na prowincyi* każdy w swey parafii u X. Plebana. Cena exemplarza złoty 1. Wilno 1830 dnia 1 września.

Wincenty Ciechanowski.

Wolno drukować. 7 lipca 1830. Michał Oczapowski.
